

2. April 2019

UKA2019/120/169

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imattoq matumuuna saqqummiuppara:

Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata 1§ 60-ip allannguutissaanik kingusinnerpaamik UKA 19-mi saqqumiuseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaanik inatsisartut aalajaangiiffigisassaattut siunnersuugut. Taamaalilluni attartortup toqukkut qimاغunnerani utoqqat illuanulluunniit nuunnerani inoqtigiinni najugaqartut inigisaminik anisineqarsinnaanerannik pitsaanerusumik illorsorneqarsinnaasunngorlugit. Uani ilanngullugu § 60, imm. 2, uniffiup appaa peerneqassasoq, taamaalilluni aamma § 60, imm. 1 aamma 2 allanngortinneqassasut ukiut marluk najugaqarnissamik piumasaqaataasup qaammatinut arfinilinnut allanngortinneratigut.

(Inatsisartuni ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Attartortitsisup aningaasartuutit ilanngaatigereerlugit iluanaarutissaasa maanna 1,5%-iusut, Namminersorlutillu Oqartussani inissianik attartortut akilertagaasa ukiut pingasut ingerlaneranni atorunnaarsikkiartuaarneqarnissaannut, taarsiullugulu immikkut aserfallatsaaliiinissanut atugassiissutitut inissiaqarfut immikkoortortaanniiginnarnissaannut Naalakkersuisut siunnersummik suliaqaqqullugit peqquneqarnissaanik siunnersuut. Aserfallatsaaliiinissami aningaasat oqorsaatit pitsanngorsarnerinut, matunut, igalaanut, qalipannernut assigisaannullu atorneqassapput.

(Inatsisartuni ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Inatsisartunut ilaasortat Peter Olsen aamma Aqqaluaq B. Egede Inuit Ataqatigiit siunnersuutaannut ataatsimuukannersillugit Siumumiik imatut oqaaseqarfingissuagut.

Siumumiik anguniagarput tassaajuaannarpoo kikkut tamarmik pitsasumik inissaqarnissaat, taannaammammi pitsasumik inuuneqarnissamut pingarnerpaamik tunngaviliisartoq.

Taamaammat aamma siumumiik iluarismaarpalput inatsisartunut ilaasortat Peter Olsen aammalu Aqqaluaq B. Egede najukkami najuiinnartarsinnaanermik qulannaarinnissinnaanermut aammalu najukkap najoruminartuujuuaannanissaanik qulakkeerinninniarnissamik siunertaluimmik qaqitsimmata.

Siumumiimmi aamma manna oqallittarfik aqqutigalugu aammalu § 37 atorlugu apeqquteqartarnitsigut qaqinnejartunut assigusunut qaqitsiuartaratta.

Inatsisartunut ilaasortap Peter Olsen-ip siunnersuutaani atungarliutaalersartut Siumumiik akuersaanngillunnaratsigit oqaatigissuarput.

Taamaammat nuannaarutigaarpot Naalakkersuisut akissuteqaataani takusinnaagatsigu ajornartorsiutaalersartut ilaat iluarsiniarlugu inatsit siusinnerusukkulli iluarsineqareersimasoq, aammalu siunnersuuteqartup § pisaa ataatsimut siunnerfilerlugin suliarineqarlersimanerat oqaatigimmassuk.

Inoqutigiinni napparsimasoqalernera, toqusoqarnera utoqalinerluunniit pissutaalluni najugaqaqataasunut atugarliutaalersarnera iluarsiniarlugu siunnersuuteqartumiik kissaatigineqarpoq ukiamut 2019 inatsimmik saqqummiusseqqullugit.

Naalakkersuisuniilli akissummi takusinnaasatsituut tamanna angumerineqarsinnaanngittutut nalilerneqarpoq. Siumumiik tamanna ilalerusupparput. Angumersisinnaannginnermulli ilaliinerput isumaqanngilaq siunnersuuteqartoq akerlilerippot. Isumaqatigerujussuarparput, taamaammat attartortitsinermut inatsisissatut siunnersuut nutaaq 2020 upernaakkut ataatsimiinnermi saqqummiunneqartussaq, siunnersuuteqartullu aalajangiiffigisassatut siunnersuutaanik ilalik qilanaarluta Siumumiik utaqquerusupparput.

Aqqaluaq Biilmann Egede Inuit Ataqatigiit inissiat najorneqartut pisoqaligaluttuinnartullu pillugit siunnersuutaa pitsasumik toqqisisimanartumillu angerlarsimaffeqartuaannarnissamut qulakkeerinninniarnermik imalittut Siumumiik isigaarput.

Tamanna qujanaqaaq, amma maani inatsisartuni ukiut kingulliit sisamat qiviarutsigit inissiat pisoqaligaluttuinnartut iluarsanneqarpallaaratik akittaluttuinnartut Siumumiik ataasiarata qaqittarnikuusagut eqqarsaatigalugit.

Iluarsartuussisariaqarnernut tulleriaarisarneq Qanoq ingerlanneqartarnersoq ilisimavallaanngilara, kisianni siunnersuuteqartup tusagassiuititigut tusarsimasaa Aasiannut tunngasoq kisimiinngittoq ilisimalluarpara. Uanga aggerfinniik Qasigiannguaniik inissiat ilaat matoorarneqarput assigiinngittutigut peqquteqartinneqartumik. "Suliassaammatagooq". Amma taamaappoq allani minnerunngittumik avannaani issittartumi.

Inissiarpasuit ukiunik 50-60-nik pisoquaassusillit amerlasuut Nam. Oqartussat kisimik piginngilaat, aammali Kommuuni inissiarpaalussuarnik peqarpoq, taakkulu aserfallattaalineri pitsaanerusutut oqaatigineqarsinnaanngillat.

Siunnersuuteqartoq tunngaviatigut Siumumiik tapersorsoratsigu oqaatigissuarput, kisiannili ullutsinni inuit angerlarsimaffeqariaasiat allangoriartortoq eqqarsaatigalugu qanga avataaniik

suliartortut inissiassaattut sananeqarsimasorpassuit aserfallakkaluttuinnartullu
aninggaasartuutiguaannarniarnerigut eqqarsaatigeqqunarpooq.

Siunnersuut tunngaviatigut akerlilinngilarput, kisiannili Naalakkersuisut aaqqiisummit
pijuuartussamik suliarilluakkamillu kissaateqarnerat taperserusunneruarput.

Tassalu inatsisisamik nutaamik piareersaatinik aallartitsereersimanerat kiisalu inissianik
attartortitsinermut inatsisisamik aappangu 2020-mi upernaakkut saqqummiussinissaat
utaqqerusupparput.

Jess Svane

SIUMUT